

Tietokannan suunnittelu ja toteutus

Santtu Lehtokari ja Otso Metsäportti

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Kurssin lopputyö 2021 SWD4TN033-3010

Tiivistelmä

Tekijä(t) Santtu Lehtokari ja Otso Metsäportti
Tutkinto SWD4TN033-3010
Raportin/Opinnäytetyön nimi Tietokannan suunnittelu ja toteutus
Sivu- ja liitesivumäärä 19
Tämä lopputyö on toteutettu kurssin SWD4TN033-3010 päätöksenä. Tehtävänantona oli
hyödyntää kurssin aikana hankittuja taitoja tietokannan suunnittelussa ja toteutuksessa
harjoitusasiakkaalle Kurun kulttuuriystävät Ry.
Asiasanat Tietokanta suunnittelu, tietokanta, SQL Server

Sisällys

1	Joho	danto	1			
2	Sovellusalueen kuvaus					
3	Käsi	itteellinen mallinnus	3			
	3.1	Tietosisältö	3			
	3.2	Luokkakaavio	4			
	3.3	Tietohakemistokuvaus	4			
4	Loog	ginen mallinnus	8			
	4.1	Relaatiokaavio	8			
	4.2	Relaatiokaavat	8			
	4.3	Normalisointi	8			
	4.4	Eheysmäärittelyt	9			
5	Tote	eutus	10			
	5.1	SQL-luontilauseet	10			
6	Test	taus	12			
	6.1	Testiaineisto	12			
		6.1.1 Tila-taulu	12			
		6.1.2 Tilaisuus-taulu	12			
		6.1.3 TilaisuusTyyppi-taulu	12			
		6.1.4 Lippuvaraus-taulu	12			
	6.2	Testidatan luontilauseet/syöttö	13			
	6.3	Testilauseet ja testien tulokset	14			
	6.4	Geneeriset	14			
	6.5	Varsinainen testaus	15			
7	Lopp	puarvio	19			
	7.1	Työajan käyttö	19			
	72	Yhteenveto	10			

1 Johdanto

Tämä työ on suoritettu Haaga-Helian ammattikorkeakoulun tietojenkäsittelyn koulutusohjelman Tietokannat ja tiedonhallinta kurssilla keväällä 2021. Työn suorittajina ovat Santtu Lehtokari ja Otso Metsäportti.

2 Sovellusalueen kuvaus

Järjestelmän kuvitteellisena asiakkaana on Kurun kulttuurinystävät ry. Yhdistys järjestää konsertteja, tanssi- ja teatteriesityksiä. Lipumyynti on hoidettu tähän mennessä kokonaan käsipelillä. Nyt se haluttaisiin osittain siirtää tietokantapohjaiseksi. Asiakkaan on voitatava etsiä yhdistyksen nettisivujen kautta itseään kiinnostavia tilaisuuksia, tehdä niiden lipuista varauksia ja saada varausnumero www-lomakkeen kautta. Lippujen maksaminen ja lunastus hoidetaan edelleen Kurun kirjastossa 3 päivän kuluessa varauksesta.

Yhdistyksellä on 50 ja 500 paikan tilat käytössä. Paikat eivät ole numeroituja, mutta tiloissa oleva asiakasmäärä ei saa ylittää paikkojen lukumäärää. Tulevaisuudessa saattaa olla tulossa käyttöön uusia tiloja. Tietokantaan kytketään yhdistyksen tiedot artistien yhteystiedoista ja toivomuksista. Samassa tilaisuudessa voi olla usempia artisti. Tilaisuuksiin myydään yhdenlaisia lippuja, mutta eri tilaisuudet saattavat olla eri hintaisia.

Varaus kohdistuu aina yhteen tilaisuuteen. Varauksen lippumäärä on muutettavissa tai varaus kokonaa peruutettavissa, jos varausta ei ole lunastettu. Lunastus tapahtuu saadun varausnumeron perusteella ja koko varaus on lunastettava kerrallaan. Asiakkaista ei tallenneta tietoja. Tilaisuuksien tiedot ovat muokattavissa vain yhdistyksen toiminnajohtajan toimesta.

Valmis tietojärjestelmä kykenee toteuttamaan varauksia, niiden lippumäärien muutoksia tai niiden peruutuksia. Lunastettujen lippujen pitää kirjautua myydyksi. Lunastamattomien lippujen pitää poistua tilaisuuksista, joiden ajankohta on jo mennyt ohi. Tilaisuuksien pitää olla peruutettavissa esim. sairaustapauksen vuoksi. Tälläisessa tilanteessa jo lunastetuista lipuista asikkaiden pitää olla mahdollista saada rahansa takaisin.

3 Käsitteellinen mallinnus

3.1 Tietosisältö

Taulut / alkeellinen tietosisältö

Tila(id PK, tyyppi VARCHAR, paikkamaara INT)

Tila(1, "Suuri", 500)

Tila(1, "Pieni", 50)

Artisti(id PK, etunimi VARCHAR, sukunimi VARCHAR, puhelinnumero VARCHAR, taitelijanimi VARCHAR, ruokailutoiveet VARCHAR(255);

Artisti(1, "Matti", "Teppo", "TeppoMatti", "kaviaaria, cokista ja viinaa")

Tilaisuus(id PK, tila FK, artisti FK, tyyppi FK, nimi VARCHAR, hinta DECIMAL, tilaisuus-Pvm, tilaisuus-Pidetty BOOLEAN)

Tilaisuus(1,1,1,1, "Supermegaesitys", 100.00, DATE(2021-04-09), false)

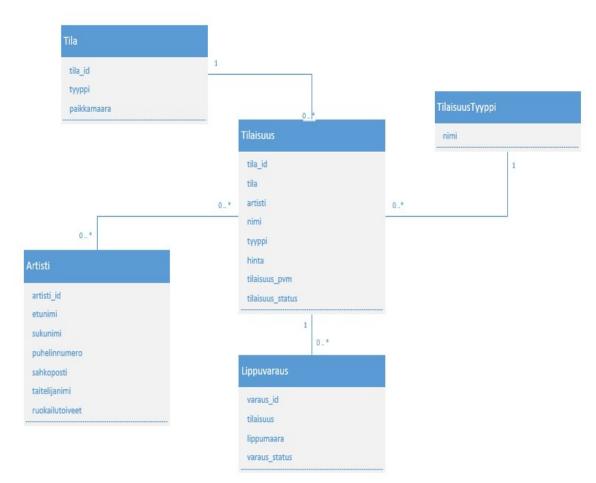
TilaisuusTyyppi(id PK, nimi VARCHAR)

TilaisuusTyyppi(1, "Tanssiesitys")

Lippuvaraus(id PK, tilaisuus FK, lippumaara INT, lunastettu BOOLEAN)

Lippuvaraus(1,1,50,false)

3.2 Luokkakaavio

3.3 Tietohakemistokuvaus

Käsitteen nimi	Esiintymistila
Nimilyhenne	Tila
Määritelmä	Yhdistyksellä 50 ja 500 paikan ti- lat, joita käytetään konsertteihin, tanssi- ja teatteriesityksiin
Attribuutit	ld, tyyppi, paikkamaara
Pääavain	Id
Esimerkki	123
Тууррі	Konserttitila
Paikkamaara	50

Käsitteen nimi	Viihdetaiteilija
Nimilyhenne	Artisti
Määritelmä	Yhdistyksen tilaisuuksissa käy useita eri aloja edustavia artisteja
Attribuutit	Id, etunimi, sukunimi, puhelinu- mero, taiteilijanimi, ruokailutoiveet
Pääavain	Id
Esimerkki	123
Etunimi	Santtu
Sukunimi	Lehtokari
Puhelinnumero	0404184588
Taitelijanimi	McSanttu
Ruokailutoiveet	Kossu, kaviaari

Käsitteen nimi	Tilaisuus		
Nimilyhenne	TIL		
Määritelmä	Tilaisuus, jossa joku artisti pitää		
	jonkun esityksen jossain tilassa.		
Attribuutit	ld, hinta, tilaisuus_pvm, tilai-		
	suus_status, tila_tyyppi, ar-		
	tisti_id, tilaisuus_tyyppi		
Pääavain	Id		
Esimerkki			
Id	123		

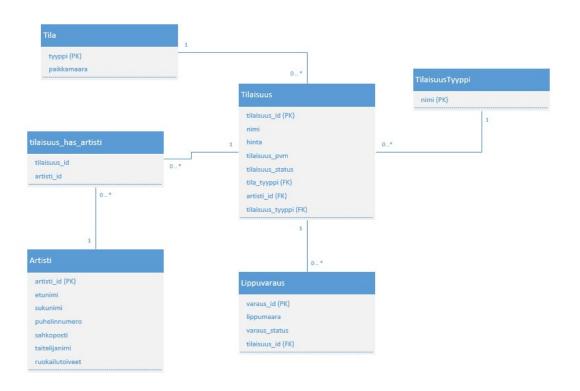
Tila	1
Artisti	1
Тууррі	1
Hinta	99.95
Tilaisuus_pvm	2021-04-09
Tilaisuus_pidetty	true false

Käsitteen nimi	Lippuvaraus
Nimilyhenne	LIP
Määritelmä	Sisältää tiedon siitä montako lip-
	pua on varattu mihinkin tilaisuu-
	teen/esitykseen ja onko lipu(t) lu-
	nastettu.
Attribuutit	ld,
	Tilaisuus,
	Lippumaara,
	Lunastettu,
Pääavain	Id
Esimerkki	
Id	123
Tilaisuus	1
Lippumaara	1
Lunastettu	true false

Käsitteen nimi	Tilaisuuden tyyppi
Nimilyhenne	TTY
Määritelmä	Sisältää tiedon siitä, minkä tyyp-
	pinen tilaisuus on kyseessä.
Attribuutit	ld,
	Nimi
Pääavain	Id
Esimerkki	
Id	123
Nimi	Tanssiesitys
INITII	i unioonooniyo

4 Looginen mallinnus

4.1 Relaatiokaavio

4.2 Relaatiokaavat

Tila (tyyppi PK, paikkamaara INT);

Tilaisuus (tilaisuus_id PK, nimi, hinta, tilaisuus_pvm, tilaisuus_status, tila_tyyppi FK, artisti_id FK, tilaisuus_tyyppi FK);

Tilaisuustyyppi (nimi PK);

Lippuvaraus (varaus id PK, lippumaara, varaus status, tilaisuus id FK)

Tilaisuus_has_artisti (tilaisuus id, artisti id);

Artisti (artisti_id PK, etunimi, sukunimi, puhelinnumero, sahkoposti, taitelijanimi, ruokailutoiveet)

4.3 Normalisointi

1NF) Ensimmäinen normaalimuoto toteutuu suoraan, koska kaikki arvot ovat atomaarisia.

2NF) Ei kaksiosaisia pääavaimia.

3NF) Kaikki attribuutit riippuvat vain ainoastaan pääavaimesta, eivätkä siihen kuulumattomista attribuuteista.

4.4 Eheysmäärittelyt

- Relaatioiden pitää toteuttaa arvojoukkoeheyssääntö (Domain Integrity). Jokaisen attribuutti pitää olla homogeeninen (arvot vain yhdestä arvoalueesta). Jokaisen attribuutin pitää olla atominen, eli jakamaton.
- Relaatioiden pitää toteuttaa pääavaimen ja yksilön eheyssääntö (Primary Key ja Entity Integrity). Pääavaimen arvo ei saa olla tyhjä ja sen kannattaa muutenkin olla arvo, joka ei muutu usein.
- Relaatioiden pitää toteuttaa viiteavain ja viite-eheyssääntö (Foreign Key & Referential Integrity). Viiteavaimella viitaataan toisen relaation pääavaimeen (yhteydet toteutetaan viiteavaimilla). Viiteavain sijoitetaan aina yhteyden moni (*) –päähän. Viiteavaimen arvo voidaan asettaa tyhjäksi vain, jos yhteys ei ole pakollinen
- Sovellusalueelle ei ole määritelty omia eheyssääntöjä.

5 Toteutus

Kts. Tarvittaessa erillinen .sql-liitetiedosto, jossa teksti asettuu paremmin.

5.1 SQL-luontilauseet

CREATE TABLE Tila (

tila_tyyppi char(15) not null,

paikkamaara smallint,

primary key (tila_tyyppi));

CREATE TABLE Artisti (

artisti_id smallint not null IDENTITY(1,1),

etunimi char(20),

sukunimi char(30),

puhelinnumero char(20), sahkoposti char(70), taiteilijanimi char(40),

ruokailutoiveet char(255)

primary key (artisti_id));

CREATE TABLE Tilaisuustyyppi (

tilaisuus_tyyppi char(30) not null,

primary key (tilaisuus_tyyppi));

CREATE TABLE Tilaisuus (

tilaisuus_id smallint not null IDENTITY(1,1),

nimi char(40), hinta smallint,

tilaisuus_pvm datetime, tilaisuus_status smallint,

tila_tyyppi char(15) not null, artisti_id smallint not null,

tilaisuus_tyyppi char(30) not null

primary key (tilaisuus_id),

foreign key (tila_tyyppi) references Tila(tila_tyyppi),

```
foreign key (artisti_id) references Artisti(artisti_id),
                           foreign key (tilaisuus_tyyppi) references Tilaisuustyyppi(tilai-
suus_tyyppi));
CREATE TABLE Tilaisuus_has_artisti (
                           tilaisuus_id
                                                       smallint not null,
     artisti id
                                         smallint not null,
     foreign key (tilaisuus_id) references tilaisuus(tilaisuus_id),
     foreign key (artisti_id) references artisti(artisti_id));
CREATE TABLE Lippuvaraus (
                           varaus_id
                                                       smallint not null IDENTITY(1,1),
     lippumaara
                                         smallint,
                           varaus_status
                                                       smallint,
                           tilaisuus_id smallint not null,
                           primary key (varaus id),
```

foreign key (tilaisuus_id) references Tilaisuus(tilaisuus_id));

6 Testaus

6.1 Testiaineisto

6.1.1 Tila-taulu

Tila_tyyppi	Paikkamaara
Suuri	500
Pieni	50

6.1.2 Tilaisuus-taulu

Ti-	Nimi	Hint	Tilai-	Tilai-	Tila_tyyppi	Ar-	Тууррі
lai-		а	suus_pvm	suus_sta		tisti_i	
su				tus		d	
us							
_id							
1	Rarjan	49.9	2010-10-10	0	Pieni	2	Tanssi-
	humpat	0					esitys
2	Rarjan	49.9	2010-10-17	0	Pieni	2	Tanssi-
	humpat 2	0					esitys
3	Arja kori-	99.9	2009-10-01	2	Suuri	1	Kon-
	see	5					sertti
4	Shadow-	99.9	2010-10-20	0	Pieni	3	Kon-
	play'	5					sertti

6.1.3 TilaisuusTyyppi-taulu

Nimi
Tanssiesitys
Konsertti
Teatteriesitys

6.1.4 Lippuvaraus-taulu

Varaus_id	Lippumaara	Varaus_status	Tilaisuus_id
1	4	0	1
2	10	2	2
3	4	0	2

6.2 Testidatan luontilauseet/syöttö

/* Tilat */

INSERT INTO Tila (tila_tyyppi, paikkamaara) VALUES ('Suuri', 500); INSERT INTO Tila (tila_tyyppi, paikkamaara) VALUES ('Pieni', 50);

/* Tilaisuustyypit */

INSERT INTO Tilaisuustyyppi(tilaisuus_tyyppi) VALUES ('Konsertti');

INSERT INTO Tilaisuustyyppi(tilaisuus_tyyppi) VALUES ('Tanssiesitys');

INSERT INTO Tilaisuustyyppi(tilaisuus_tyyppi) VALUES ('Teatteriesitys');

/* Artistit */

INSERT INTO Artisti(etunimi, sukunimi, puhelinnumero, sahkoposti, taiteilijanimi, ruokailutoiveet) VALUES ('Arja', 'Koriseva', '0404184581', 'arja@shows.com', 'Mc Arja', 'Pelkkää kaviaaria');

INSERT INTO Artisti (etunimi, sukunimi, puhelinnumero, sahkoposti, taiteilijanimi, ruokailutoiveet) VALUES ('Arja', 'Raatikainen', '0404184582', 'arja@ratikainen.fi', 'Rarja', 'Kokista');

INSERT INTO Artisti (etunimi, sukunimi, puhelinnumero, sahkoposti, taiteilijanimi, ruokailutoiveet) VALUES('Shadow', 'Play', '0404184583', 'shadow@bookus.com', 'Shadowplay', 'Beer');

/* Tilaisuudet */

INSERT INTO Tilaisuus (nimi, hinta, tilaisuus_pvm, tilaisuus_status, tila_tyyppi, artisti_id, tilaisuus_tyyppi) VALUES ('Rarjan humpat 1', 49.90, '2010-10-10 18:00:00.000', 0, 'Pieni', 2, 'Tanssiesitys');

INSERT INTO Tilaisuus (nimi, hinta, tilaisuus_pvm, tilaisuus_status, tila_tyyppi, artisti_id, tilaisuus_tyyppi) VALUES ('Rarjan humpat 2', 49.90, '2010-10-17 18:00:00.000', 0, 'Pieni', 2, 'Tanssiesitys');

INSERT INTO Tilaisuus (nimi, hinta, tilaisuus_pvm, tilaisuus_status, tila_tyyppi, artisti_id, tilaisuus_tyyppi) VALUES ('Arja korisee', 99.95, '2009-10-01 18:00:00.000', 2, 'Suuri', 1, 'Konsertti');

INSERT INTO Tilaisuus (nimi, hinta, tilaisuus_pvm, tilaisuus_status, tila_tyyppi, artisti_id, tilaisuus_tyyppi) VALUES ('Shadowplay', 99.95, '2010-10-20 18:00:00.000', 0, 'Pieni', 3, 'Konsertti');

/* Lippuvaraukset */

INSERT INTO Lippuvaraus (lippumaara, varaus status, tilaisuus id) VALUES (4, 0, 1);

INSERT INTO Lippuvaraus (lippumaara, varaus status, tilaisuus id) VALUES (10, 2, 2);

INSERT INTO Lippuvaraus (lippumaara, varaus_status, tilaisuus_id) VALUES (4, 0, 3);

INSERT INTO Lippuvaraus (lippumaara, varaus_status, tilaisuus_id) VALUES (2, 2, 4);

6.3 Testilauseet ja testien tulokset

6.4 Geneeriset

SELECT * FROM artisti;

SELECT * FROM tilaisuus;

SELECT * FROM lippuvaraus;

SELECT * FROM tilaisuustyyppi;

SELECT * FROM tila;

DELETE FROM TILAISUUS WHERE tilaisuus_id='8';

SELECT tilaisuus_pvm AS Testi
FROM Tilaisuus t
LEFT JOIN Artisti a ON a.Artisti_id = t.Artisti_id
WHERE a.Artisti id = 1;

6.5 Varsinainen testaus

Lippuvarauksen statuskoodit (varaus_status):

0 = Lunastamaton, 1 = Peruutettu, 2 = Lunastettu & myyty

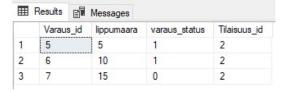
Tilaisuuden statuskoodit (tilaisuuden_status)

0 = Pitämätön, 1 = Peruuntunut, 2 = Pidetty

1.Lippuvarauksen tekeminen

Tehdään lippuvaraus.

INSERT INTO lippuvaraus (lippumaara, varaus_status, tilaisuus_id) VALUES(15, 0, 2);

- → Varaus ID:llä 7 syntynyt, jossa tila on lunastamaton (=0). Lippuja 15kpl esitykseen nro 2.
- 2.Lippuvarauksen peruuttaminen

Peruutetaan lippuvaraus.

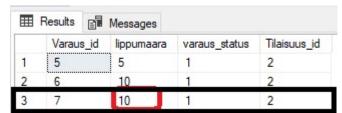
UPDATE lippuvaraus SET varaus_status = 1 WHERE varaus_id = 7;

- → Varaus ID:llä 7 tila muuttuu peruuntuneeksi (=1).
- 3.Lippuvarauksen lippumäärän muuttaminen

Lippumäärä muuttuu annetulle id:lle.

UPDATE lippuvaraus SET lippumaara = 10 WHERE varaus_id = 7;

→ Varauksen ID:llä 7 lippumäärä muuttuu 15:sta -> 10.

4.Lunastettujen lippujen kirjaaminen myydyiksi

Muuttaa varauksen tilan = Lunastettu/Myyty.

UPDATE lippuvaraus SET varaus_status = 2 WHERE varaus_id = 7; ⊞ Results ₽ Messages Varaus_id Tilaisuus_id lippumaara varaus_status 2 5 5 1 10 7 10 2 2

→ Varauksen ID:llä 7 status muuttuu lunastetuksi/myydyksi (=2).

5.Lunastamattomien varausten poistaminen tilaisuuksista, jotka ovat jo toteutuneet

Poistaa lippuvarauksen, jos varauksen tila on lunastamaton ja tilaisuustaulussa viitteenä ollut tilaisuus on pidettynä.

```
DELETE 1 FROM lippuvaraus 1
INNER JOIN tilaisuus as t ON 1.tilaisuus_id = t.tilaisuus_id
WHERE 1.varaus_status = 0 AND t.tilaisuus_status = 2

(1 row affected)

Completion time: 2021-05-14T09:42:37.0481547+03:00
```

- → Lippuvaraukset, joita ei ole lunastettu poistuu järjestelmästä jos niihin liittyvä tilaus on pidetty eli statuksena on nro 2(=Pidetty).
- 6.Tilaisuuden peruuttaminen (esim. sairastapauksen vuoksi) Huomaa, että lippunsa jo lunastaneiden täytyy saada rahansa takaisin.

```
UPDATE tilaisuus SET tilaisuus_status = 1 WHERE id = 2;

UPDATE 1 SET 1.varaus_status = 1 FROM lippuvaraus as 1
   INNER JOIN tilaisuus as t ON t.tilaisuus_id = 1.tilaisuus_id
   WHERE t.tilaisuus_status = 1 AND 1.varaus_id = 7 AND 1.varaus_status = 2;

Messages

(1 row affected)

Completion time: 2021-05-14T09:45:39.8155656+03:00
```

→ Tilaisuus päivitetään peruuntukseeksi. Lippuvaraukset, jotka ovat maksettu/lunastettu (statuksella =2) ja liittyy kyseiseen peruntuuneeseen tilaisuuteen muutetaan peruuntuneiksi statuksella 1, jolloin asiakas voi lunastaa rahat takaisin.

Tietojärjestelmän avulla pitäisi pystyä vastaamaan mm. seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä esityksiä on tarjolla tämän kuukauden aikana?

SELECT *

FROM Tilaisuus

WHERE tilaisuus_pvm between '2010-10-01' AND '2010-10-31';

	tilaisuus_id	nimi	hinta	tilaisuus_pvm	tilaisuus_status	tila_tyyppi	artisti_id	tilaisuus_tyypp
1	1	Rarjan humpat 1	49	2010-10-10 18:00:00.000	0	Pieni	2	Tanssiesitys
2	2	Rarjan humpat 2	49	2010-10-17 18:00:00.000	0	Pieni	2	Tanssiesitys
3	4	Shadowplay	99	2010-10-20 18:00:00.000	0	Pieni	3	Konsertti

2. Mitä tanssiesityksiä on tarjolla tämän kuukauden aikana?

SELECT *

FROM Tilaisuus

WHERE tilaisuus_pvm between '2010-10-01' AND '2010-10-31' AND tilai-

suus_tyyppi='Tanssiesitys';

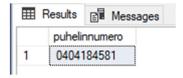
	tilaisuus_id	nimi	hinta	tilaisuus_pvm	tilaisuus_status	tila_tyyppi	artisti_id	tilaisuus_tyypp
1	1	Rarjan humpat 1	49	2010-10-10 18:00:00.000	0	Pieni	2	Tanssiesitys
2	2	Rarjan humpat 2	49	2010-10-17 18:00:00.000	0	Pieni	2	Tanssiesitys

3. Mikä on Arja Korisevan puhelinnumero?

SELECT puhelinnumero

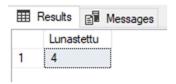
FROM Artisti

WHERE etunimi='Arja' AND sukunimi='Koriseva';

4. Montako lippua on lunastettu Arja Raatikaisen tanssiesitykseen Ego 10.10.2010?

```
SELECT 1.lippumaara AS Lunastettu
FROM Lippuvaraus 1
LEFT JOIN Tilaisuus t ON t.tilaisuus_id = 1.tilaisuus_id
WHERE t.Tilaisuus id='1';
```


5.Onko Shadowplayn konserttiin 20.10.2010 vielä paikkoja?

```
CASE

WHEN lippumaara > '0'

THEN 'Kyllä'

ELSE 'Ei'

END AS char) as Onko_paikkoja

FROM Lippuvaraus

WHERE tilaisuus_id='4';

Results Messages

Onko_paikkoja

1 Kyllä
```

6. Montako paikkaa em. konserttiin on jäljellä?

7. Mikä on lipputulojen määrä kuluvana vuonna?

884

```
SELECT SUM(til.hinta * lip.lippumaara)

FROM Tilaisuus til

LEFT JOIN Lippuvaraus lip ON til.Tilaisuus_id = lip.tilaisuus_id

WHERE tilaisuus_pvm between '2010-01-01' AND '2010-12-31';

| Results | Messages | Myynti_2010
```

7 Loppuarvio

7.1 Työajan käyttö

	Santtu	Tehtävä	Otso	Tehtävä
9.4.21		1.5 Tietosisältö, luokkakaavio	1.5	Sovellusalue kuvaus, tietohakemistokuvaus
30.4.21		1.5 Relaatiot, normalisointi, SQL	1	Eheyssäännöt, normalisointi
3.5.21			0.5	Taulujen luonti
7.5.21		1.5 SQL-lauseet	1.5	SQL-lauseet
14.5.21		2 Raportti	2	Raportti
17.5.21		0.5 SQL-viimeistely	0.5	SQL-viimeistely
Total		7 tuntia	7	tuntia

7.2 Yhteenveto

Kurssi oli kokonaisuudessaan erittäin mielenkiintoinen ja opettavainen. Lopputyö toi hyvin yhteen kaiken kurssilla opitun ja olikin mahdollisesti kurssin mieluisin tehtävä. Parityöskentely onnistui osaltamme hyvin; työtehtävät jaettiin tasan ja molemmat osallistuvat kurssille samalla mielenkiinnolla sekä panoksella.